



Игра има велику улогу у учењу и одрастању предшколског детета. Деца се играју из задовољства али она за њих није само забава већ активност којом задовољавају своје основне потребе. Она подстиче све аспекте дечјег развоја и најбоља је припрема за улазак у свет одраслих, јер дете кроз игру упознаје свет одраслих и на различите начине га доживљава. Пошто се дете угледа на одрасле, игра представља репрезент стварности у којој дете живи. Због специфичне структуре менталних функција у детињству, игра детета је активност у којој се изражава целовита личност детета.

Путем игре деца уче друштвене и полне улоге које их касније у животу очекују, па је значајно усмерити дете (без обзира на пол) на сам процес игре и на све могућности које играчка нуди, на оно што може да научи о свету око себе играјући се, а мање се треба бавити полним стереотипима и играчке класификовати по том критеријуму.

У игровним активностима деца проширују искуство и користе своје потенцијале што доводи до постизања виших развојних нивоа. Дете у игри ствара ситуације које су под његовом контролом, које оно само креира, разуме и у којима се осећа сигурно. У игри деца експериментишу, истражују и решавају проблеме на њима својствен начин.

Основна карактеристика игре као специфичне активности деце огледа се у томе да је она сама себи сврха. Детету је игра у самом фокусу пажње и интересовања, а не резултат играња. Потребно је напоменути да игра представља и стваралачки чин током којег деца испољавају своју креативност, проширују знања, умења, вештине, усвајају хигијенске навике, језик, културна и друштвена обележја групе у којој живе.

У даљем тексту ћемо вас упознати са врстама игара карактеристичним за одређени период предшколског узраста, како бисте код куће још више подстицали дечију игру.

У првим месецима живота

, бебина игра се састоји углавном од радосних моторичких покрета уз постепено увођење својих прстију, а касније, пред крај прве године, почиње све више да се игра и са играчкама. Пошто вам беба не може рећи шта жели, пажњу треба да усмерите на невербалне знаке које вам шаље – пратите све што ваша беба ради и подржавајте је у томе, како гестовима лица (осмех) тако и говором шта радите, реагујте на њена гукања, имитирајте покрете које изводи, откривајте јој играчке и њихове карактеристике (нпр. звукове). За овај период се препоручују игре са звучним играчкама и оним које скрећу пажњу јарким бојама и звуцима.

На узрасту од 1. до 3. године

деца постају много активнија у игри. Почињу да се играју са различитим посудама, плишаним играчкама, лоптама, балонима, а око друге године дете може дуже време да проведе у игри, проширује се спектар интересовања за играчке и јављају се први социјални контакти у игри са другом децом.

Око треће године

, јављају се имагинација и драматизација – „игре кобајаги“ у којима деца комбинују играчке на најразличитије начине па је подстицајно и да се међу играчкама вашег детета налазе копије реалних предмета (воће, поврће, кухињски судови, прибор за доктора, фризера ...).

Око четврте године живота

, код детета се развијају маштовитост и драматизација игре заједно са стваралачком применом материјала за игру. За овај период су карактеристичне имитативне игре у којима се играју ситуација из свакодневног живота. Проширује се група у којој се дете игра (2-3 деце углавном истог пола), а пожељно је да поред игре са вршњацима, пратите своје дете и будете му и ви партнер и активни учесник у игри.

Око пете године

, интересовање детета за одређену игру постаје стабилније и трајније па се може десити да од вас тражи да се данима играте исте игре. Такође, дете је већ способно да се игра по

правилима, па заједничко време можете провести играјући се друштвеним играма као што су „Не љути се човече“, домине, игре меморије и др.

До краја предшколског узраста

, игра се све више усложњава и стваралачка игра достиже свој врхунац. Подржите своје дете у цртању, сликању, конструисању, причању, препричавању... За овај период су такође карактеристичне и кооперативне игре.

Убрзан начин живота у великој мери удаљава родитеље и децу, па је све мање времена за заједничке активности. Ипак, трудите се да свом детету поклоните квалитетно време које проводите са њим – у заједничкој игри, а не паралелним активностима. Дешава се да родитељи упадају у замку па проводе сате и сате „уз“ своје дете. Ипак, детету ће много више значити минути које ћете заиста провести „са“ њим, јер оно осећа када сте му заиста посвећени, а када не. Пожељно је да одвојите део дана када ћете бити посвећени искључиво свом детету и када ћете му дозволити да оно бира игре и активности којима ћете се заједно бавити. У тим ситуацијама, пратите га и активно учествујте без намере да преузмете вођство. На овај начин, шаљете свом детету најискренију поруку колико вам је стало до њега и колико га волите.

Припремила: Ана Марјановић, педагог